

Докази, као што су у ђубре бачени коришћени медицински материјал и мрље од крви на поду дневног боравка, које је пронашао тим УНМИК-а истражујући наводе о одвођењу лица са Косова у "жуту кућу" у месту Бурељ у Албанији, предати су Хашком суду на анализу, никада нису испитани и по свој прилици су уништени у Трибуналу, каже специјални дописник Центра за истраживачко новинарство Мајкл Монтгомери. Са друге стране портпаролка мисије Еулкса је изјавила да та мисија има информације о постојању такозване "жуте куће" и логора на северу Албаније и да тужиоци прикупљају нове информације.

Недавно приказан документарни филм овог новинара - који је деведесетих година радио као дописник за Балкан за британски лист "Дејли телеграф" и бавио се истраживањем масовних убистава у региону - открива узнемирујуће доказе о злочинима које је током и после рата на Косову починила Ослободилачка војска Косова (ОВК) и о постојању мреже логора на Косову и у Албанији. У интервјуу за истраживачку мрежу "Балкан инсајт", Монтгомери објашњава како је постепено долазио до све више доказа о томе да је ОВК "затварао и мучио људе у својим базама и привременим затворима у приватним кућама" на неколико локација на Косову и у Албанији.

Он истиче да је више неименованих извора потврдило приче о убиствима не само Срба већ и Албанаца од стране ОВК и "најсензационалније" откриће о продаји органа жртава које су убијане у "жутој кући" на северу Албаније. Пошто је пронађене информације, до којих је дошао радећи заједно са колегом новинаром Стивенем Смитом, предао УНМИК-у 2003. године, тим УН задужен да те наводе испита дошао је до "невероватних открића" која су затим предата Хашком трибуналу. Монтгомери је "прилично сигуран" да су чврсти докази о злочинима ОВК до којих је дошао УНМИК "уништени у Хагу" и истиче да је то потврдио не само српски тружилац за ратне злочине Владимир Вукчевић, већ и бивши шеф УНМИК-а за нестала лица Хосе Пабло Барајбар.

Доказе нађене у "жутој кући" УН никада нису анализирале, нити су детаљи с њима у вези испитани, те су се, пошто су предати Трибуналу, поново споменути тек у књизи некадашње главне тружитељке Карле дел Понте, рекао је Монтгомери, подсећајући да је Понтеовој, која је сада швајцарски амбасадор, забрањено да медијима прича о томе. Он је навео да му је коаутор књиге Чак Судетић рекао да "Понтеова није знала да су физички докази, међу којима је медицински материјал, уништени у Трубуналу" и да је "одлука о уништењу донета на нижем нивоу", а да би Дел Понтеова "да је била консултована, одбила да дозволи уништење тих и других доказа".

Монтгомери сматра да постоји шанса да сада Еулекс испита ове случајеве, као и новије доказе до којих је овај новинар дошао о постојању мреже логора на Косову и у Албанији, будући да је јавно саопштено да се тврдње већ испитују. Међутим, питање је, истиче британски новинар, да ли ће тужиоцима бити обезбеђена снажна политичка подршка да испитају све могућности и да ли постоје адекватни извори за покретање поступка, те напомиње да је још неизвесно да ли је Еулекс за свој тим за испитивање ратних злочина обезбедио довољно средстава.

Портпаролка Еулекса Карин Линдал изјавила је да та мисија има информације о постојању такозване "жуте куће" и логора на северу Албаније, где су мучени и убијани отети Срби, и да тужиоци прикупљају нове информације како би се утврдило да ли постоје довољно јаки докази да се покрене истрага о томе. Она је за "Дојче веле" рекла да званичне истраге Еулекса још нема и да ће након што буду прикупљени сви подаци бити донета одлука да ли може да се покрене истрага. Линдалова је истакла да ова врста злочина не може да се реши без регионалне сарадње, додајући да шеф Еулекса Ив де Кермабон због тога путује по региону и иницира сарадњу.

Тужилаштво за ратне злочине Србије сматра да су у "жутој кући" и другим логорима на северу Албаније извршени ратни злочини против Срба који су претходно отети са Косова и Метохија. Процењује се да је велики број људи мучен и убијен у тим логорима, а многим од њих су вађени органи који су касније продавани.

(Танјуг)